

Izhaja
na pol poli
vsaki četver-
tek.

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24. kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Odgovorni vrednik: **Ant. Janežič.**

Št. 5.

V četrtek 3. februarja 1853.

IV. leto.

T i m o j o č e.

Slava tebi, vsevladavec!
Svet je velik, je širok,
Ti njegov si oskerbvavec,
In tud jaz sim tvoj otrok.

Kim si v varstvo me izročil,
Ni biló jim záme mar,
Sim jih pustil, sim se ločil,
Ne vedóč v korist al kvar.

Zemlja pred menó velika,
Jaz tak majhen sam na njéj,
V širnem svetu mickna pika
Nisim vedil kam napréj.

Tamno sim od tebe slišal,
Kdó si? kaj si? nevedóč,
Prošnjo k tebi sim povišal,
In ti dal si koj pomoč.

Te ne vidim, te ne slišim,
Te ne čutim, ti si duh,
Al da stran od tebe nisim,
Znáni vid mi, čut i sluh.

Svet je velik, zemlja širna,
Nisim sam, ti si z menó;
V sercu pokoj, duša mirna,
S tabo celi svet je moj.

F e d o r i n O l g a.

(D a l j e.)

Knez zapusti svojega jetnika, in malo časa potem se vrata zopet odpró in Olga stopi v ječo, ter objame z nepopisljivo radostjo svojega milega brata.

»Ljuba, mila Olga! kako se ti je med tem godilo, kar se nisva vidila?« vpraša Fedor, potem ko ju je prvo nadušenje veselja prešlo. »Povej mi vse, vse, zakaj ti ne veš, koliko stokrat in stokrat sim si to vprašanje dal, in kako priserčno želel, odgovor nanj dobiti! O Bog, te vendar zopet enkrat vidim, slišim tvoj mili glas in se zamorem nad tvojim pogledom zveseljevati!«

»O Fedor, gotovo nisi ti tako goreče hrepenel po meni, kakor tvoja vboga Olga po tebi. Tako sim bila samotna, zapuščena, nihče ni name porajtal, kakor stari zvesti Vazil, in še ta mi ni zamogel povedati, kaj da se je s teboj zgodilo. Tako sim bila priserčno žalostna in sim cele dni prejkala, dokler je vendar enkrat knez prišel, kterega sim kleče prosila, da naj me k tebi pusti. Branil se je in ni hotel privoliti, poslednjič mi je vendar pripustil, s to pogodbo, da moram s teboj enako osodo deliti, dokler se boš spametval in pokoren postal in ne več svojeglavno nasprotval zoper svojo lastno srečo. O ljubi Fedor! saj si bil poprej vedno dober, pohleven in slušljiv, zakaj nisi zdaj več?«

„Ali pa veš, draga Olga, kaj knez od mene tirja?“ vpraša Fedor. Olga odkima.

„Tedaj ti bom povedal, in presoditi moraš, da sim prav ravnal, če sim v ti reči svojeglaven bil,“ reče Fedor, „Glej knez hoče, da bi jest tebe zapustil, se od tebe ločil za veliko — veliko let, hoče da naj grem v Moskvo, dalječ, dalječ od tod, in da naj bodem tamkej vojak. Tedaj, Olga! ali še rečeš, da sim nespameten in termast? Ali nimam pravice, nimam dolžnosti se mu ustavljati? Ali več ne pomniš, da so mi rajni očka malo pred svojo smertjo priporočili, da te ne smem nikoli zapustiti? Ali hočem rajnega očeta povelje, ki je njih poslednje bilo, tje v en dan zanemariti, le zato, ker knezu tako dopade?“ —

„Ne, ne, nikakor ne! mili Fedor!“ zdihe Olga in solze jo zalijejo ter se terdnejši brata oklene. Nikdar ne smeš od mene, nikdar me zapustiti, če nočeš, da umerjem! O, gerdi knez! kako more do naju sirot tako neusmiljen biti!“ —

„Pusti ga!“ reče Fedor smehljaje. „Saj sva vender skupej in se zamoreva v svojih britkosti tolažiti in pokrepčati. Glej, če le tebe imam, mi je potem eno, naj počne knez z menoj kakor hoče, če me tudi še šibati da, se bom le smejal in tebe toliko bolj ljubil, kakor poprej.“

„Šibati! tebe šibati?“ se Olga zavzame, „jeli te je mar tepsti dal?“

„Res, ljuba Olga!“ odgovori Fedor. „Pa nikar se ne žali za tega voljo, saj je že minulo in pozabljeno, in z veseljem rad še preterpim veliko hujšega, da te le pri sebi imam, tvoje sladke mile očesca gledam in tvoje prijazne glase čujem. O Olga! kako presrečen sim spet, da te zopet imam!“

Olga objema svojega brata, morebiti se še nikoli nista tako priserčno ljubila, kakor ravno zdaj o času britkosti in nadloge. Pa ravno ta živa ljubezen jima daje tolažbo in veselje, in nju edina želja je še, da bi jima še dolgo tako bilo, kakor zdaj. Tako skupej združenima se je zdelo vsaka težava, vsaka britkost kakor nič; rajši sta hotla skupej pomanjkanja terpeti, kakor ločena v bogastvu in obilnosti živeti. Pomenkovata se pogosto od rajncega očeta; sanja se jima večkrat od prihodnosti, ki si jo vsaj veliko prijazni domišljujeta, kakor sedanje britke ure; v svojih mislih zidata zlate gradove med veselim upanjem, ki kakor cvetlica v srcu nesrečnika priklje, in se norčujeta nad knezom, kteremu se še, kakor mislita, senjalo ni, kako srečna se v ječi počulita.

Bila sta namreč otroka, ljuba, prijazna otroka, ki v svojih nedolžnih srcih hudobije in brezdušnosti lakomnega in brezvestnega sovražnika še sanjati nista mogla.

Teden na teden preide. Mlada jetnika ne vidita nikoli nikogar, zunej mutastega sužnja, kteri jima vsak dan o svoji uri molče pičlo hrano prinese in na tla postavi, ktero vselej brez pritožbe, zadovoljna povžijeta. Navadila sta se že bila svojega žalostnega stanja, kakor žalostno je tudi bilo; ničesar nista pogrešala, ničesar želela, kakor vedno skup ostati, srečo in nesrečo med seboj deliti. Ljubezen, čista, sveta, nebeška ljubezen, ki jima jo je Bog v mlada serca vcepil, jima je tolažba v samoti, v vsih potrebah in jima slajša grenko čašo terpljenja, ktero sta že tako mlada piti morala.

Ali gorje! tudi ta tako zanimiva, tiha sreča se jima kmalo oberne! Nove britkosti, nove težave, britkejši in grenkejši, kakor vse dozdanje imajo nju revne zapuščene serca skorej v obup pripraviti.

Poletje preide, jesen s svojimi merzlimi nočmi, svojim deževjem in pogostimi viharji se približa. Skozi razbito okno vihra divji veter in pljuska z dežjem v zapuščeno ječo da je joj. Nježna Olga trepetá mraza in mokrote, in Fedor s strahom zapazi, kako da rudečica iz njenih lic zginva, njene čverste, svitle oči vgasujejo, in kako si vse prizadeva, svoje terpljenje z britkožalnim, pojemljivim smehljanjem prikriti. S povzdignjenima rokama, in s curkama tekočimi solzami prosi sužnja, ki jima je vsakdanjo pičlo hrano donášal, da bi vsaj sestri gorko posteljo pripraviti, ali pa okno popraviti rekel, pa hlapče pri vsem tem gluho ostane in noben pogled v njegovem temnem obličji ne pokaže, da bi kej usmiljenja v svojem srcu občutil. Obupljivo povzdiguje Fedor roke proti nebu, moli, zdihuje, joka — vse zastonj. Cloveče pride in gre, se še ne zmeni dalje za uboga jetnika, katerih nesreča bi bila mogla terdi kamen omečiti. Fedor vse stori, kar le more terpljenje svoje mile sestre polajšati. Ponoči kadar je na merzli slami zadremala, jo zagerne s svojo lastno obleko in še ne porajta zato, če tudi sam očesa ne zatisne in po vsih udih mraza trepeta. Po dnevu ji merzle ročice v svojih rokah z dihanjem ust ogreva. Vzame trepečo deklico v svoje naročje, jo na se pritisne in tako k sebi v svoje oblačilo zavije, ter položi njeno bledo, velo obličje na svoje srcé, ki že tako slabo in britkosti polno bije. Jo nosi v svojem naročji, da bi omagane nožice mokrote varoval, ker cele luže so od deževja po merzlem kamnitnem tlaku stale, jo skuša pred vsako sapico noter pihajočega viharja obvarovati in je pripravljen samega sebe popolnoma darovati, da bi le nje, nje, oslabiljene, blage sestrice terpeti ne vidil; ali, gorje! vse njegovo prizadevanje ne odverne nesreče, ki počasu, vedno bližej in bližej žuga in njegovo srcé z neznanim strahom neizrečene britkosti napolni. Olga zboli. Njen oslavljen život ne more dalje pri revni hrani tolikega mraza in mokrote prenašati. Huda merzlica se je loti, večkrat pride ob pogum, in nič več ne razjasni njen truden, mil pogled, njeno prijazno, hvaležno smehljanje njenega zvestega brata, ubozega, zdaj čisto nesrečnega Fedora. Njegova presiljena moč ga zapusti. Zgrudi se na mokro, revno ležišče zraven svoje trepetajoče sestrice; poklekne, joka, joka tako milo, kakor bi mu serce počiti hotlo.

»O Bog, usmili se Ti mene!« to so bile edine besedice, ki jih je s trepečimi ustnicami izdihniti zamogel.

Tako dalječ, to je bila volja kneza Ivanova, tako dalječ je móglo priti. Revno, mlado serce Fedora, je hotel, da naj bo popolnoma poterto in pobito, in potem si je mislil, »ga imam, potem si ne bo upal več mojim ukazom ustavljati. On stopi v žalostno, zapuščeno, strašno ječo in premišluje z merzlim pogledom uboge sirote, ktere je on sam tako neizrečeno nesrečne storil. Fedor zavpije na glas poln strahu in serdite nejevolje, ko zagleda brezdušnega trinoga, in gotovo bi ga bil v tem trenutku svojemu maščevanju žertvoval, ako bi tako oslavljen, tako nezmožen ne bil. Pa Bog ga obvarje pred kervoželjnim djanjem, ki se v njegovih medlo bliščočih očéh lesketaje bere, in njegova že vzdignjena desnica mu pade omagana nazaj.

»Fedor, poslušaj me!« reče knez, potem ko je svoje peklenske oči nekaj časa s peklensko radostjo nad obupom revnih sirot pasel.

»Nič ne, besedice nočem slišati iz ostudnih ust morivca moje sestre, moje vboge nedolžne Olge,« reče Fedor in si grize zobe skupej, da bi tako vroče in goreče solzé jeze in obupa, ki so ga polivati začele, na-

zaj posilil. »Glej tukej le! morivec! glej, tresi se in trepeči, ter vedi, da božji pravici ne odideš in prekletstvo mojega očeta te bo v prah poterlo! — O oče! moj ljubi oče! zakaj si svoje sirote tako zgodaj zapustil!«

Knez, z ramami majaje, reče merzlo: »Ti si otrok in ne veš, kaj govoriš. Ne jest, ti, ti sam si morivec svoje sestre. Tvoja terma jo je tu sem pripravila. Bi bila zdrava in srečna, ako bi bil ti mene slušal. Poslušaj me! Še je čas pomagati. Pojdi v Moskvo in od te ure naprej bom za Olgo skerbel, bolj kot za lastnega otroka. Zdaj si torej zberi, tebi je prepuščeno, ali naj umerje, ali živi v sreči, veselji in kneževski obilnosti.«

Fedor strepetá, strepetá nazaj pred tim divjakom, katerega vso, popolno preletstva vredno malopridnost je zdaj v enem hipu spoznal. Zdaj še le prav vidi, da je vse tako narejeno njega popolnoma končati; zdaj še le čuti s strašno goto ostjo, da zamore Olgo, svojo čez vse drago sestro, še le potem rešiti, ako se samega sebe, svojo srečo, vso svojo prihodnost temu hudobnemu možunu žertvuje. Fedor je lil sicer še mlad, pa blago, junaško serce je v njegovih persih igralo. Pomisli poslednjih besedi rajncega očeta in njegov terden sklep je storjen. Počasu se približa knezu ter mu reče z donečim in trepečim glasom: »Tukej sim, vzemi me kervoželjuež! Umerjem, da bo le ona rešena!«

Zarek upanja se v divjih očeh kneza zasveti. Njegov namen je dosežen, vender se še hlini, da bi Fedora toliko gotovejše v pogubo pahnil

»Ti se motiš, dragi Fedor! reče s prihlinjeno prijaznostjo.« Jest nočem tvoje pogube, tinveč le tvojo in Olgino srečo. Zdaj, ko ti je tvoja svojoglavnost nekoliko prešla, upam, da jo boš tudi dosegel.«

Fedor odgovori le z zaničljivim pogledom; zakaj zdaj, ko je globičino knezovega serca pregledal, se ne da več od njega slepiti. Nesreča, težavno, bitko terpljenje mu je namreč um razvedrilo in ga modrejšega storilo. Dovoljenje, da sme Olga ž njim terpljenje ječe deliti, ki jo je dosihmal za blago ravnanje kneza imel, ni bilo namreč nič družega, kakor zvijačno prerajšana, ostudna, peklenska neusmiljenost. »O!« zdihuje včas, zakaj nisim že možak, da bi se maščevali zamogel!

Knez ne porajta več nanj. Pokliče svoje sužnje. Olgo prenesejo v njeno lastno, prijetno sobo, kjer je vse napravljeno, kar ji je kdej drago in ljubo bilo. Zdravniki se pokličejo; stari, zvesti sluga Vazil streže bolni, tudi nesrečnemu Fedoru se ne brani pri svoji sestri biti. On ne gre kar nič od nje. Vedno hladi njeno vroče čelo in poživja njene goreče ustnice. Olga ozdravi. Njena mladost in skerbna postrežba premagata mierzlico. Ali Fedor ostane žalosten in vgasnjeno njegovo oko, ki se z ginljivo in neizrečeno ljubeznijo cele ure v milo, desiravno še bledovelo Olgino obličje zagleda.

Uboji mladeneč! Kako kmalo se mu bo treba od mile sestrice ločiti, ktero toliko serčneješe, toliko bolj goreče ljubi, kolikor več se mu zavolj nje terpeti kaže. — (Dalje sledi.)

O d g o v o r i

na vprašanja druživa za jugoslav. povestnico.

X. Nekeje starin, od katerih smo do sedaj že kej omenili, se najde v Čivdadskem Museu, nekej pri privatih, kakor n. pr. pri grafu Francu

Kassis v Monasteru in v Gorici, pri apotekarju Vinc. Zandonati-u v Ogleji, pri Dr. Jakobu Della Bona-u v Gorici, in pri več drugih.

XI. Kakor tako zvaní Turški klanci v Hrušici na historio opominjajo, tako najdemo tudi pri nas več enakih imen, ki imajo nekak historički pomen. Dve uri od Gorice proti izhodu je ne daleč od reke Ipave farna vas Vogerska (Ungarsbach, tudi Hunenbach.) Že samo ime opominja na Alila in njegovo sirovo vojsko, kateri je tu čez šel na Taliansko in nazaj. Da se pa ravno ta vas tako imenuje, ima, pravijo, svoj vzrok v tem, ker je bilo tukej mnogo Hunov ali Vogrov pokopanih, kar se s tem poterdí, da so enkrat cele hunske oklepe tukej izkopalí. — Da bi ime Villesse zamoglo na starodavne čase opominjati, ko so Oglejčani tukej imeli svoje villas, smo že zgoraj omenili. Kakor tudi, da bi vtegnulo to ime biti Slovensko, namreč V lesi, glej IV. Romans (s je znak višebroja furlanskega) pomeni Rimljane, in opominja tudi na starodavnost. — Munaštir (talianski Monastero) je vas malo pred Oglejem; ime samo že pové, da je bil tukej nekđaj en samostan, in bil je res do časov cesarja Jožefa II. — Na cesti, ki pelje iz Ogleja v Palmo, je fara Tiarz (tal. Terzo), menda od tod tako imenovana, ker je bil tukej tertius lapis ab urbe Aquileja. Tako tudi Zandonatti v svojem »Guida storica dell' antica Aquileja« pravi. — Kak historički pomen utegnejo imeti imena nekíh gričev pri Pečini na Šembiški gori, namreč Grad, Gradiška, Vahtaršče, je bilo tudi že pod IV. povedano. — Gotovo je, da so Turki nekđaj po naših Tmuskih gorah hudo divjali. Tega nas opomni Turški križ v Kopališčih (tako se imenuje svet poleg ceste od Ročine do Sele). Ustmeno izročilo pové: Kristjani so se Turku hrabro stavili, pa vender ga niso mogli popolnoma zmagati. Na Doblarju (ne daleč od Ročine proti Seli) so se tadaj trume kristianov sošle in se verh griča vtaborile; zatorej ondi še dan današnji neko staro zidovje stoji, imenovano Doblarski grad. Ondi so kristiani Turka čakali. Ko so Turki po klancu, ki se mu Kopališče pravi, šli, so jih kristjani iz hriba doli napadali, ter s kamnjem in drugimi rečmi vse pokončali. En sam Turk je smerti odšel, in ta je križ v skalo vsekál, da nikdar ne bo več tod hodil. Kaj je od vsega tega res, se ne vé; nekej se je moralo na Doblarju goditi, ker se po polju okoli čudne sekire in drugi spomini najdejo. Še pred letom je kmet štiri lonce izkopal, v katerih je bil pepel in kosti, in tudi oglje je ondi blizo najdel. Od kod pa ime Kopališče? morebit, kakor je menil naš sada že pokojni kanonik Valentin Stanič, od tod, ker so tu pobiti Turki pokopani bili, se je ta klanc imenoval naj pred pokopališče, kar se je sčasoma skrajšalo v kopališče. Jaz bi menil, da so Turki, ki niso mogli naprej, ker so hrabri gorjani sotesko branili, večí del v Soči poginuli, ki je utegnula tudi ravno velika biti; in od tod je ime kopališče, ker so se Turki v Soči dobro okópali. Za čas, kdaj se je to zgodilo, ne vem.

Tudi imena Ločnik, Brida, Podbrida Fara, Gradiška, Zagrado, Selce, in tem enake so pomembne.

Ločnik (Lucinico) je, kakor sim že omenil, blizo Soče, dobro uro od Gorice proti zapadu na podnožju Berd, in loči od nekđaj Slovence od Furlanov, ali kakor jim Goriški Slovenci pravijo, od Lahov. Ločnik sam je bil nekđaj ves slovenski, sadaj je pak skorej ves pofurlanjen; njegovo ime nam kaže, kaj je bil v nekđajnih časih. Pa, kaj

pravim? saj je še sedaj blizo četrti del srenje slovenski. Da je nekdaž ta cela vas slovenska bila, spričuje tudi to, da se še sadaj, ko že vsi furlansko govore, en del vasi proti gori imenuje gorejni konec, temu nasprotni pa dolejni konec; polje, ki se na obe strani ceste razprostira, se zove cesta, in drugo bližno polje steza, spet drugo log, podlog itd. Ravno to spričujejo nekatere imena posameznih starih hiš v Ločniku, kakor Vidoz (vidovec, viduus). Cumar, to je humar, od huma (Hügelbewohner) itd. Morda se pa vas tudi Ločnik pravi zato, ker je bila tukej ločivna meja med Benečani in Austrianci. — Med Ločnikom in med Mušo (Mossa) je podolgat majhen hrib, ki mu Lahi Bida pravijo, kar je gotovo naše berdo. Pod tem nekaj z hosto, nekaj z vinogradi obdanim hribom je na južni strani vasica in polje, ki se imenuje po furlansko Pobrida ali Podbrida to je, podberdom. Kdo ne vidi na prvi mah, da je bila tudi ta zemlja od nekdaž čisto slovenska, ki je že tako še vedno blizo Slovincov? — In če se pomaknemo en malo nižej doli po Furlanskem delu Goriške nadškofije, najdemo še več enakih imen. Tako je blizo Gradiške, tverdujave, ki ima čisto slovensko ime, neka vas pri cesarski cesti, ki se ji Fara pravi; Zagrado (Sagrado) unkray Soče, Gradiški nasproti, se tako kliče, ker leži za gradom t. j. za Gradiško. Selce blizo Monfalkona je tudi čisto slovensko ime.

Ž a b l j a k.

(Konec.)

Leta 1482 vdarijo Turki še z večo vojsko proti Žabljaku. Ko to Ivan začuje, pošlje hitro poslanca v Benetke, da bi mu proti Turčinu na pomoč pritekli, kakor je bilo dogovorjeno. Ali Benečani se jamejo izgovarjati, da so ravno z sultanom kupčijsko pogodbo sklenili in ga pusté na cedilu. Ivan viditi, da se ne more za dolgo turške sili vpirati, se vmakne s svojimi v Cetinje in zažgè z lastno rokò stolni grad Žabljak. Od tega dne je Cetinje stolica (sedež) črnogorskih vladarjev. Tu si je dal Ivan samostan in poslopje za se sozidati. Turki, spoznavši veliko imenitnost Žabljaka so ga spet pozidali in kolikor je mogoče vterdili. Večkrat so napadali Črnogorci Žabljak, pa vselej brez uspeha. Tako so vdarili l. 1780 z veliko silo na Žabljak: tri dni so se neprenehoma bili s tursko vojsko, ki je bila Žabljaku na pomoč prišla; pa vse zastoj. Tursko vojsko so scer razbili, pa Žabljaka se spet niso mogli polastiti.

Tako so Turki zaderžali Žabljak skoz tristo let do l. 1835. Tega leta so plauli Turki „na mir Božji in na vèru tvrdu“ na Kuče, jih mnogo posekajo in blizo 4000 ovac seboj odženejo. To je Črnogorce na pravično maščevanje podbudilo. Predobè dva stražarja v Žabljaku, da jim ponoči vrata odperta pustè. V noči 25. marca se vkrade mala tropa Črnogorcev v grad, ga osvoji, poseka Turke in razbije tursko vojsko, ki je na pomoč prihitela; ali tudi Črnogorci so v tem boju mnogo junakov zgubili. Vendar vladiku se ni zdèlo po volji, se s Turčinom v nov boj podati; zatorej zapovè pod cerkvenim prokletstvom Črnogorcom, da se iz Žabljaka nazaj vmaknejo. Črnogorci požgejo torej ves

Žabljak in jo odmaknejo, predenj skadarski paša Afis z novo vojsko prispe.

Tudi lanskega leta 23. novembra so se Černogorci sopen te imenitne terdnjave polastili in Černogorsko bandero na Žabljaku razvili. Pred kratkim so vendar menda po volji ruskega cara, prevažno mesto sopen popustili.

V ostalem imá Žabljak okoli 50 hiš, pa zidovi niso previsoki. Leži nad potjo, po kateri so Turki v sokolovo gnezdo—Černogoro—vderali in se more taj ključ Černogore imenovati. Kakó se bodo Černogorske zadeve obrnile, je še neznanó.

O b i č a j i A r a b l j a n o v.

Arabljani prebivajo v Arabii, velicem polotoku na jugu turške Azie in Egipta, v sosednjih aziatskih puščavah in v severni Afriki. Oni so kaj staro ljudstvo, nasledniki Izmaela, Ezava in družih Abrahamovih sorodnikov. Od ptujih zmagovavcov niso bili še nikdar zmagani in podjarmljeni, in še sedaj se navad svojih očakov zvesto derže. Njih jezik, ki je sveti jezik Muhametancov, je omikan in lepoglasen. Muhametov verozakon je v Arabii domá in še dandanašnji ga vsi Arabljani za svojega spoznajo. Le Vahabiti, so se od leta 1750 koranu deloma odpovedali ter ne verujejo, da bi bil Muhamet od Boga poslan, kakor staroverni Muhametanci terdijo, in ga imajo le za navadnega modrega človeka. Vender so njegovo postavo poojstrili in se zderže kave, tobaka in svilnatih oblačil. Oni imajo duhovnega poglavarja, kadi imenovanega, in posvetnega, emira po imenu in so se že do 5 milionov ljudi narasili, med kterimi je do 200,000 vojščakov. Drugi Arabljani so delovna pastirji, ki v šotorih živé in se Beduine, t. j. sinove puščave imenujejo; deloma so naseljeni, se s poljedelstvom pečajo in Fela imenujejo; ali pa po mestih stanujejo, od obertnije in trgovine živé in se Hadesi imenujejo. Beduini se za naj plemenitnji med njimi štejejo.

Arabljani so srednje velikosti, močnih in terdnih kosti, belega ali rujavkastega obraza in kaj medli. Naj medlejši med njimi so Beduini, kterih skoraj ni družega kot kost in koža; na nogah so same kite; meč ni zaznati, tudi trebuh se od pers ne loči. Jedó kaj malo, nekteri komaj kakih 12 lotov slabo redivnih jedi na dan povžijejo; námreč kakih dateljnov, rajža, malo sirovega masla in sterdi ali mleka, le malo-kdaj mesa pokusijo. Brez kave in tobaka pa Arabljani ne morejo živeti, tudi ženske ne; zato Vahabite, ki se ju zderže, toliko občudujejo. Beduini se po puščavah vedno siromašni in lačni klatijo, dostikrat morajo kače in podgane jesti. Kdor imá veliko živine, je bogat; naj potrebnisi in koristniši jim je velbljud, naj veče veselje in bogastvo pa prelepi konji.

Arabski konji so naj bolji in naj lepsi med vsemi. Vender Arabljani svoje konje v dve versti ločijo, kadiši in kelani imenovani. Le kelani so tako zlo čislani; kadar na svet pridejo, se priče pokličejo. Arabljani imajo svoje konje jako radi; ž njimi se pogovarjajo, jim svojo ljubezen zagotovljajo, jim pravijo, da jih imajo radi kakor sinove, jih ljubijo in objemajo. Ker kake dni tudi brez klaje preživeti zamorejo, se Arabljani radi bahajo, da njih konji od sape živé. Kladejo jim rajž, dateljae, ječmen, kaj malega sena in velbljudovo mleko. (Konec sledi.)

Z m e s.

Knez Kavnic in židovi.

Za časov Marie Terezie so si židi na vso moč prizadevali, da bi se jim dovolilo, se v Beču naseliti. Že mnogo cesarskih svetovavcev so imeli na svojej strani, da so pri sejah za nje govorili. Samo knez Kavnic je njim vselej nasproti govoril. Cesarica pa ni ničesar storila, kar bi jej Kavnic ne bil svetoval. Zato so židovi sklenuli, vse poskusiti, njega na svojo stran spraviti. Ali Kavnic ni nič hotel od židov slišati. Objubili so mu pa, če jih pred se pusti, ne besedice ne čerhnuti. Le pod tim pogojem je jim slednjič k sebi priti dovolil. Preojstro kazen pa jim je zažugal, če bi ne molčali. Židovi pridejo, se globoko priklonijo, postavijo pred kneza skrinjico polno žluhtnih kamnov, položijo perste na usta in odidejo. — Ko se je spet enkrat zavolj židovske stvari posvetovalo, pride tudi Kavnic k posvetovanju. Skrinjico je prinesel seboj in jo ravno pred se postavi. Mnogi so spet za židove iskreno govorili, Kavnic pa je deržal perst na ustih in ni besedice zinul. Vsim se je to čudno zdelo, posebno pa cesarici. Slednjič ga vpraša, kaj da imá to pomeniti? Kavnic njej vse razloži in še pristavi: »Če sem jaz že toliko za molčanje prejel, koliko so še le ti za govorjenje dobili!« — Vsi vmolknejo in noben se ni več podstopil, za žide govoriti. —

Slovstvo in umetnost.

* *Povestnica nove zaveze.* Spisal L. Fleury, poslovenil Š. Kocijančič. Imenovana knjiga je ravno kar v Gorici pri Paternollitu v enaki obliki kakor »povestnica stare zaveze« na svitlo prišla. Terdno smo prepričani, da bo tudi ta nova povestnica enako hvalo stekla kakor stara. Ne moremo drugači, kakor jo vsim rodoljubnim Slovincem živó živó priporočiti. — Veljá le 30 kr. sr.

* »Drobtince za leto 1853« so ravno donatisnjene. Štejejo 18 drobno tiskanih pol. Prihodnjič več o njih.

* Omenjen rokopis »Stari Urban ali zimski pogovori dobrih kmetov« je društvo sv. Mohora že prejelo in ga bo tudi skorej v natis dalo. To bojo za naše kmete sopet bukve, da je malo boljnih. Le škoda, da se k našemu društvu tako malo kmetiških ljudi oglasa. Častili gospodi dušni pastirji! Vaša beseda bi znala tu veliko pomagati.

* Od »narodnih pesem štajerskih, koroških in krajskih Slovencev«, ki jih je rajnki Stanko Vraz v Zagrebu izdal, se sedaj drugi zvezek za natis pripravlja.

Sméšnice.

— Nekoliko šolarjev sreča kmetico z oslom. Vsi jo z enim glasom pozdravijo: »dober dan, oslovska mati!« — »Tudi vam, dragi moji otroci! odgovori ona in gre naprej.

— V sobo, kjer je revež prebival in spal, pride po noči tat in išče, kje da bi kej dobil. »Prijatelj!« ga nagovori revež, ki se je ravno zbudil, »ti prideš po noči v tami semkaj reči iskat, kterih še jes pri belem dnevu ne morem dobiti.«